

KTD-001 - Bölüm 1

Sunucuya SSH ile Güvenli Bağlantı Kurma

Versiyon: 1.0

Yazar: Kemal Tokmak

Amaç

Bu bölümde Ubuntu 24.04 VPS sunucusuna SSH ile güvenli bağlantı kurmayı öğreneceksiniz.

SSH Nedir?

SSH (Secure Shell), uzak sunuculara şifreli bağlantı sağlayan güvenli protokoldür.

Gereksinimler

Gereksinim	Açıklama
VPS	Ubuntu 24.04 LTS
Kullanıcı	ubuntu
Port	22

SSH Bağlantısı

```
ssh -v ubuntu@SUNUCU_IP
```

Komut Açıklaması

ssh: SSH istemcisini başlatır

-v: Ayrıntılı çıktı

ubuntu: Varsayılan kullanıcı

SUNUCU_IP: Sunucu IP adresi

Ekran Görüntüsü

İlk Bağlantı Uyarısı

İlk bağlantıda 'Are you sure you want to continue connecting (yes/no)?' sorusuna yes yanıtı verilir.

Sık Karşılaşılan Hatalar

Permission denied

Connection timed out

Connection refused
Host key verification failed

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

SSH bağlantısı kurmayı ve temel bağlantı sorunlarını öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 2 - Root Yetkisi Alma ve İlk Güvenlik Ayarları

KTD-001 - Bölüm 2

Root Yetkisi Alma ve İlk Güvenlik Ayarları

Amaç

Bu bölümde root kullanıcıasını, sudo kullanımını ve temel güvenlik ayarlarını öğreneceksiniz.

Root Nedir?

Root, Linux sistemlerde en yüksek yetkiye sahip kullanıcıdır.

Root Yetkisi Alma

Komut:
sudo -i

Yetki Kontrolü

Komut:
whoami

Beklenen çıktı:
root

Root Parolasını Değiştirme

Komut:
passwd

Normal Kullanıcıya Dönüş

Komut:
exit

Ekran Görüntüsü

```
ubuntu@ [redacted] :~$ sudo -i
root@ [redacted] :~# whoami
root
root@ [redacted] :~# [redacted]
```

Güvenlik İpuçları

Root hesabını yalnızca gerektiğinde kullanın ve günlük işlemleri normal kullanıcı ile yapın.

Sık Karşılaşılan Hatalar

Permission denied

Authentication failure

sudo: command not found

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Root yetkisi almayı, doğrulamayı ve güvenli kullanımı öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 3 - Ubuntu Sistem Güncellemesi

KTD-001 - Bölüm 3

Ubuntu Sistem Güncellemesi

Versiyon: 1.0

Yazar: Kemal Tokmak

Amaç

Bu bölümde Ubuntu sunucusunu güncelleyerek güvenli ve kararlı bir kurulum için hazırlayacağız.

Neden Güncelleme Yapılır?

Güncellemeler güvenlik açıklarını kapatır, hata düzeltmeleri ve performans iyileştirmeleri sağlar.

Paket Listesini Güncelleme

Komut:

apt update

Yüklü Paketleri Güncelleme

Komut:

```
apt upgrade -y
```

Tam Sistem Güncellemesi

Komut:

```
apt full-upgrade -y
```

Kullanılmayan Paketleri Temizleme

Komut:

```
apt autoremove -y
```

```
apt autoclean
```

Yeniden Başlatma

Komut:

```
reboot
```

Ekran Görüntüsü

```
root@sunucuadi:~$ apt update && apt full-upgrade -y
Hit:1 https://download.docker.com/linux/ubuntu noble InRelease
Hit:2 http://security.ubuntu.com/ubuntu noble-security InRelease
Hit:3 http://nova.clouds.archive.ubuntu.com/ubuntu noble InRelease
Hit:4 http://nova.clouds.archive.ubuntu.com/ubuntu noble-updates InRelease
Hit:5 http://nova.clouds.archive.ubuntu.com/ubuntu noble-backports InRelease
Reading package lists... Done
Building dependency tree... Done
Reading state information... Done
1 package can be upgraded. Run 'apt list --upgradable' to see it.
Reading package lists... Done
Building dependency tree... Done
Reading state information... Done
Calculating upgrade... Done
The following upgrades have been deferred due to phasing:
  fwupd
0 upgraded, 0 newly installed, 0 to remove and 1 not upgraded.
root@sunucuadi:~# apt autoremove -y
Reading package lists... Done
Building dependency tree... Done
Reading state information... Done
0 upgraded, 0 newly installed, 0 to remove and 1 not upgraded.
root@sunucuadi:~#
```

Sık Karşılaşılan Hatalar

Failed to fetch

Could not get lock /var/lib/dpkg/lock

Temporary failure resolving

Gerçek Hayat Notu

Sunucu kurulumu sonrasında her zaman ilk işim sistemi tamamen güncellemektir. Böylece eski paketlerle kurulum yapmamış olurum.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Ubuntu paketlerini güncellemeyi, sistemi yükseltmeyi ve gereksiz paketleri temizlemeyi öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 4 - UFW Güvenlik Duvarı Kurulumu

KTD-001 - Bölüm 4

UFW Güvenlik Duvarı Kurulumu

Amaç

Bu bölümde Ubuntu'nun yerleşik güvenlik duvarı UFW kurulacak ve temel kurallar yapılandırılacaktır.

UFW Nedir?

UFW (Uncomplicated Firewall), Ubuntu için kolay yönetilebilir bir güvenlik duvarıdır.

Kurulum

Komut:

```
apt install ufw -y
```

SSH İzni

```
ufw allow OpenSSH
```

HTTP İzni

```
ufw allow 80/tcp
```

HTTPS İzni

```
ufw allow 443/tcp
```

UFW'yi Etkinleştirme

```
ufw enable
```

Durum Kontrolü

```
ufw status
```

Beklenen Çıktı

Status: active
22/tcp ALLOW
80/tcp ALLOW
443/tcp ALLOW

Ekran Görüntüsü

```
root@sunucuadi:~# ufw status
Status: active

To Action From
--
OpenSSH ALLOW Anywhere
80/tcp ALLOW Anywhere
443/tcp ALLOW Anywhere
OpenSSH (v6) ALLOW Anywhere (v6)
80/tcp (v6) ALLOW Anywhere (v6)
443/tcp (v6) ALLOW Anywhere (v6)

root@sunucuadi:~#
```

Sık Karşılaşılan Hatalar

SSH izni vermeden UFW'yi etkinleştirmek bağlantının kesilmesine neden olabilir.

Gerçek Hayat Notu

UFW'yi etkinleştirmeden önce mutlaka OpenSSH kuralını ekleyin.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

UFW kurulumu, temel kuralların eklenmesi ve güvenlik duvarının etkinleştirilmesini öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 5 - Fail2Ban Kurulumu

KTD-001 - Bölüm 5

Fail2Ban Kurulumu ve Yapılandırması

Amaç

Bu bölümde Fail2Ban kurularak SSH servisi brute-force saldırılarına karşı korunacaktır.

Fail2Ban Nedir?

Fail2Ban, başarısız giriş denemelerini izler ve belirlenen eşik aşıldığında ilgili IP adresini geçici olarak engeller.

Kurulum

Komut:

```
apt install fail2ban -y
```

Servisi Etkinleştirme

```
systemctl enable fail2ban
```

```
systemctl start fail2ban
```

Durum Kontrolü

```
systemctl status fail2ban
```

Servis Doğrulama

Çıktıda 'active (running)' ifadesi görülmelidir.

Yapılandırma Notu

İleri düzey ayarlar için /etc/fail2ban/jail.local dosyası kullanılabilir. Varsayılan ayarlar başlangıç için yeterlidir.

Ekran Görüntüsü

```
root@sunucudieb:~# systemctl status fail2ban
● fail2ban.service - Fail2ban Service
   Loaded: loaded (/usr/lib/systemd/system/fail2ban.service; enabled; enabled)
   Active: active (running) since Tue 2026-07-07 06:55:16 UTC; 1h 44min ago
     Docs: man:fail2ban(1)
   Main PID: 64657 (fail2ban-server)
      Tasks: 5 (Limit: 4537)
    Memory: 19.8M (peak: 24.8M)
       CPU: 8.145s
    CGroup: /system.slice/fail2ban.service
            └─64657 /usr/bin/python3 /fail2ban-server -xf start

Jul 07 06:55:16 sunucudieb systemd[1]: Started fail2ban.service.
Jul 07 06:55:16 sunucudieb fail2ban-server[64657]: 2026-07-07 06:55:9an.configreader [64657]: WARNING 'allowip6' not defined in Definition'. Using default one: 'auto
Jul 07 06:55:16 sunucudieb fail2ban-server[64657]: Server ready
root@sunucudieb:~#
```

Sık Karşılaşılan Hatalar

Unit fail2ban.service not found

inactive (dead)

Failed to start fail2ban

Gerçek Hayat Notu

İnternete açık tüm Linux sunucularımda ilk kurduğum güvenlik yazılımlarından biri Fail2Ban'dır. SSH saldırılarını önemli ölçüde azaltır.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Fail2Ban'ın ne olduğunu, kurulumunu, etkinleştirilmesini ve servis durumunun kontrolünü öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 6 - Docker Engine Kurulumu

KTD-001 - Bölüm 6

Docker Engine Kurulumu

Amaç

Bu bölümde Ubuntu 24.04 üzerine resmi Docker Engine kurulumu gerçekleştirilecektir.

Docker Nedir?

Docker, uygulamaları container olarak izole şekilde çalıştırmayı sağlayan platformdur.

Eski Paketleri Kaldırma

```
apt remove docker docker-engine docker.io containerd runc
```

```
apt install ca-certificates curl gnupg -y
```

Docker GPG Anahtarı

Docker'ın resmi GPG anahtarı eklenir.

Docker Deposunu Ekleme

Resmi Docker deposu apt kaynaklarına eklenir.

Kurulum

```
apt update
```

```
apt install docker-ce docker-ce-cli containerd.io docker-buildx-plugin docker-compose-plugin -y
```

Servisi Kontrol

```
systemctl status docker
```

Sürüm Kontrolü

```
docker --version
```

İlk Test

```
docker run hello-world
```

Beklenen Sonuç

Hello from Docker! mesajı görülmelidir.

Ekran Görüntüsü

```
root@sunucuadiieb:~# systemctl status docker
● docker.service - docker.service
   Loaded: loaded /systematic/libarkmins/docker.sortary/docker.service; enabled)
   Active: Active (running) since Fri 2026-07-03 07:04:11 UTC; 16m ago
 TriggeredBy: {docker[:dockerd]}
     Docs: https://vt.docker.rg/thinom/
           internal-docker.md
     Docs: pnisho/mergs
   Main PID: 33141 (dockerd)
     Tasks: 59
    Memory: 45.5M (peak: 84.1M)
       CPU: 2min 57.107s
    Cgroup: /system.stics/docker.service
           └─33141 /main:-c= virthon/dockervi -/manager -enlok-sHOP-1JNGT-docker>
           └─33148 /dockerd:r/rfraconto/service-/enq-dockers=dLJIFTNTORVKIdmejer>
           └─33142 /dockerd:entr/docker/service-/manager-astana:LYKGLPARTdocker>
           └─33143 /dockerd::ffcreon/dockervice.mach/docker: Fri 2026-07-03 07:0>
           └─33145 /dockerd:r/rfraconto/servic-/manager-contact!IFTNTORVKIdmejer>
           └─33140 /dockerd::frcreeon/dockervi -/mach-dockers=81diCVC:NLWGtucu.et>
           └─33141 /dockerd:ascurequime/service/ends/docker: Fri 2026-07-03 07:0>
```

Sık Karşılaşılan Hatalar

Unable to locate package

permission denied

Cannot connect to the Docker daemon

Gerçek Hayat Notu

Her zaman Docker'ın resmi deposunu kullanın. Ubuntu deposundaki sürümler güncel olmayabilir.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Docker Engine kurulumunu, servis kontrolünü ve ilk container testini öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 7 - Docker Compose Plugin

KTD-001 - Bölüm 7

Docker Compose Plugin Kurulumu ve İlk Compose Projesi

Amaç

Bu bölümde Docker Compose Plugin'in doğrulanması, kullanımı ve ilk docker-compose.yml dosyasının oluşturulması anlatılır.

Docker Compose Nedir?

Docker Compose, birden fazla container'ı tek bir YAML dosyası ile yönetmeyi sağlayan araçtır.

Compose Plugin Kontrolü

Komut:

```
docker compose version
```

İlk Proje Klasörü

```
mkdir -p /opt/docker/web
```

```
cd /opt/docker/web
```

docker-compose.yml Oluşturma

compose dosyası oluşturulur ve servisler burada tanımlanır.

Örnek Compose Dosyası

services:

nginx:

image: nginx:latest

ports:

- "80:80"

restart: unless-stopped

Servisi Başlatma

```
docker compose up -d
```

Container Kontrolü

```
docker ps
```

Log Kontrolü

```
docker compose logs
```

Servisi Durdurma

```
docker compose down
```

Ekran Görüntüsü

```
root@sunucuadieb:/opt/docker# docker compose version
Docker Compose version v5.3.0
root@sunucuadieb:/opt/docker#
root@sunucuadieb:/opt/docker# cd /opt/docker
root@sunucuadieb:/opt/docker# cd oluşturduğunuz klasör ismi
```

Sık Karşılaşılan Hatalar

docker: 'compose' is not a docker command
port is already allocated
YAML syntax error

Gerçek Hayat Notu

Tek container yerine tüm projeleri Docker Compose ile yönetmek bakım ve güncellemeleri büyük ölçüde kolaylaştırır.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Docker Compose Plugin'i kullanmayı, ilk compose dosyasını oluşturmayı ve container yönetimini öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 8 - Nginx Web Sunucusunu Docker ile Yayına Alma

KTD-001 - Bölüm 8

Docker ile Nginx Web Sunucusunu Yayına Alma

Amaç

Bu bölümde Docker Compose kullanarak Nginx web sunucusunu ayağa kaldıracak ve ilk web sitemizi yayınlayacağız.

Nginx Nedir?

Nginx, yüksek performanslı açık kaynaklı bir web sunucusu ve reverse proxy yazılımıdır.

Proje Dizin Yapısı

```
/opt/docker/web/  
├─ docker-compose.yml  
├─ html/  
|   ├─ index.html  
|   ├─ css/  
|   └─ js/
```

HTML Klasörü Oluşturma

```
mkdir -p /opt/docker/web/html
```

CSS ve JS Klasörleri

```
mkdir -p /opt/docker/web/html/css  
mkdir -p /opt/docker/web/html/js
```

[docker-compose.yml Dosyası](#)

services:

nginx:

image: nginx:latest

container_name: nginx

restart: unless-stopped

ports:

- '80:80'

volumes:

- ./html:/usr/share/nginx/html:ro

[Servisi Başlatma](#)

docker compose up -d

[Container Kontrolü](#)

docker ps

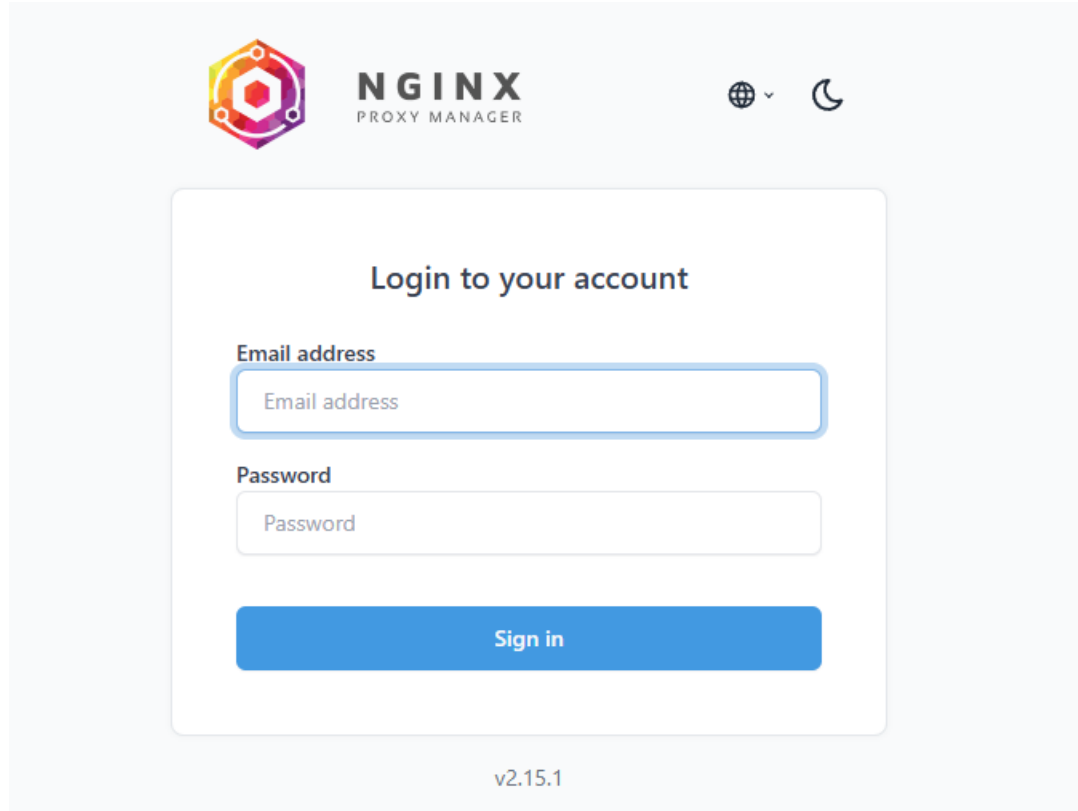
[Tarayıcı Testi](#)

Tarayıcıdan http://SUNUCU_IP adresine giderek Nginx'in çalıştığını doğrulayın.

[İlk index.html](#)

html klasörüne basit bir index.html dosyası ekleyin ve sayfanın açıldığını kontrol edin.

Ekran Görüntüsü

Sık Karşılaşılan Hatalar

404 Not Found

403 Forbidden

Port 80 already allocated

Volume mount hataları

Gerçek Hayat Notu

Projelerde tüm web dosyalarını ayrı klasörlerde tutmak bakım, yedekleme ve güncelleme işlemlerini büyük ölçüde kolaylaştırır.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Docker Compose ile Nginx'i yayınlamayı, web dizinlerini bağlamayı ve ilk web sayfasını yayınlamayı öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 9 - Domain Bağlama ve DNS Yapılandırması

KTD-001 - Bölüm 9

Domain Bağlama ve DNS Yapılandırması

Amaç

Bu bölümde alan adınızı VPS sunucunuza yönlendirecek ve DNS kayıtlarını yapılandıracaksınız.

Domain ve DNS

Bir domain adı, DNS kayıtları sayesinde sunucu IP adresine yönlendirilir.

Gerekli Bilgiler

Alan adı, VPS IP adresi ve DNS yönetim paneline erişim.

A Kaydı

@ -> VPS_IP

TTL: Auto

WWW Kaydı

www -> @ (CNAME) veya VPS_IP (A kaydı)

DNS Yayılımı

DNS değişiklikleri birkaç dakika ile 24 saat arasında yayılabilir.

Doğrulama

dig domain.com

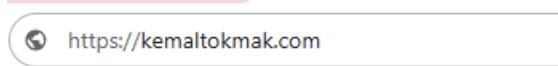
nslookup domain.com

ping domain.com

Nginx Testi

Tarayıcıdan http://domain.com adresini açarak sitenin çalıştığını doğrulayın.

Ekran Görüntüsü

Sık Karşılaşılan Hatalar

Yanlış IP adresi

DNS yayılımının tamamlanmaması

Cloud proxy kaynaklı sorunlar

Gerçek Hayat Notu

DNS değişikliklerinden sonra önbelleği temizlemek ve yayılımı beklemek birçok sorunu çözer.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Domaini VPS'e yönlendirmeyi ve DNS kayıtlarını doğrulamayı öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 10 - SSL (Let's Encrypt) Kurulumu

KTD-001 - Bölüm 10

Let's Encrypt ile SSL Kurulumu

Amaç

Bu bölümde web sunucusuna ücretsiz SSL sertifikası kurarak HTTPS erişimini etkinleştireceğiz.

SSL Nedir?

SSL/TLS, istemci ile sunucu arasındaki trafiği şifreleyerek güvenli iletişim sağlar.

Gereksinimler

Domain DNS kayıtları doğru yapılandırılmış ve web sitesi HTTP üzerinden erişilebilir olmalıdır.

Certbot Kurulumu

Docker ortamında Nginx Proxy Manager, Certbot veya benzeri yöntemlerden biri kullanılabilir. Bu dokümanda Certbot yaklaşımı anlatılır.

80 ve 443 Portları

UFW üzerinde 80/tcp ve 443/tcp portlarının açık olduğundan emin olun.

Sertifika Alma

Örnek komut:

```
certbot --nginx -d domain.com -d www.domain.com
```

Otomatik Yenileme

certbot renew --dry-run komutu ile otomatik yenileme testi yapılır.

HTTPS Testi

Tarayıcıdan <https://domain.com> adresini açın ve kilit simgesini doğrulayın.

Doğrulama

SSL Labs veya tarayıcı sertifika bilgileri ile sertifikanın doğruluğunu kontrol edin.

Ekran Görüntüsü

SSL Certificate

Force SSL

HTTP/2 Support

HSTS Enabled

HSTS Sub-domains

► Advanced

Sık Karşılaşılan Hatalar

DNS yanlış yönlendirilmiş olabilir.

80 portu kapalı olabilir.

Let's Encrypt rate limit hatası alınabilir.

Gerçek Hayat Notu

Sertifika aldıktan sonra HTTP isteklerini kalıcı olarak HTTPS'e yönlendirmek güvenlik ve SEO açısından önerilir.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Let's Encrypt ile ücretsiz SSL kurulumu, sertifika doğrulaması ve otomatik yenilemeyi öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 11 - Docker Üzerinde Nginx Reverse Proxy Yapılandırması

KTD-001 - Bölüm 11

Docker Üzerinde Nginx Reverse Proxy Yapılandırması

Amaç

Bu bölümde Nginx'i reverse proxy olarak yapılandırarak alan adlarını Docker servislerine yönlendireceğiz.

Reverse Proxy Nedir?

Reverse proxy, istemci isteklerini arka plandaki uygulama veya container'lara yönlendiren ara katmandır.

Mimari

İstemci -> Nginx -> Docker Container

Örnek Nginx Yapılandırması

```
server {  
    listen 80;  
    server_name domain.com www.domain.com;  
  
    location / {  
        proxy_pass http://app:3000;  
        proxy_set_header Host $host;  
        proxy_set_header X-Real-IP $remote_addr;  
        proxy_set_header X-Forwarded-For $proxy_add_x_forwarded_for;  
        proxy_set_header X-Forwarded-Proto $scheme;  
    }  
}
```

Yapılandırmayı Test Etme

nginx -t

Nginx'i Yeniden Yükleme

nginx -s reload veya docker restart nginx

Bağlantıyı Doğrulama

Tarayıcıdan domain üzerinden uygulamanın açıldığını kontrol edin.

Ekran Görüntüsü

[Nginx yapılandırması, nginx -t çıktısı ve çalışan uygulamanın ekran görüntülerini ekleyin.]

Sık Karşılaşılan Hatalar

502 Bad Gateway

404 Not Found

Host çözümlenemiyor

Yanlış proxy_pass adresi

Gerçek Hayat Notu

Her uygulama için ayrı server bloğu kullanmak bakım ve ölçeklenebilirlik açısından en doğru yaklaşımdır.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Nginx Reverse Proxy mantığını, temel yapılandırmayı ve doğrulama adımlarını öğrendiniz.

Sonraki Bölüm

Bölüm 12 - Docker Container Yönetimi ve Log Analizi

KTD-001 - Bölüm 12

Docker Container Yönetimi ve Log Analizi

Amaç

Bu bölümde Docker container'larını yönetmeyi, logları incelemeyi ve temel bakım işlemlerini öğreneceksiniz.

Container'ları Listeleme

```
docker ps
```

```
docker ps -a
```

Container Bilgileri

```
docker inspect <container_adi>
```

Canlı Kaynak Kullanımı

```
docker stats
```

Logları Görüntüleme

```
docker logs <container_adi>
```

```
docker logs -f <container_adi>
```

Container'ı Durdurma ve Başlatma

```
docker stop <container_adi>
```

```
docker start <container_adi>
```

```
docker restart <container_adi>
```

Container'a Bağlanma

```
docker exec -it <container_adi> /bin/bash
```

Log Analizi

Hata mesajlarını, yeniden başlatmaları ve uygulama çıktılarını düzenli olarak kontrol edin.

Ekran Görüntüsü

[Buraya docker ps, docker logs ve docker stats çıktılarının ekran görüntülerini ekleyin.]

Sık Karşılaşılan Hatalar

Container sürekli yeniden başlıyor (restart loop)

Container bulunamadı

Permission denied
No such container

Gerçek Hayat Notu

Üretim ortamında sorunların büyük bölümü docker logs çıktıları incelenerek kısa sürede tespit edilebilir.

Bu Bölümde Ne Öğrendik?

Container yönetimi, log analizi ve temel Docker bakım komutlarını öğrendiniz.